

משרד החינוך

לשימוש והתאמה עבור קב"טי
המוס"ח ורכזי הביטחון הבית ספריים

חפץ חשוד

מצגת אב להדרכה במוסדות חינוך

מובילים את הביטחון בחינוך

מטרות השיעור

- היכרות עם הסכנות הטמונות בנגיעה **בחפצים חשודים**.
- **המחשה** באמצעות דוגמאות, סרטונים ותמונות מהשטח.
- העלאת מודעות לסכנות **בסביבת שטחי אש ושדות מוקשים**.
- למידת **האופן בו יש להתנהג** בעת זיהוי חפץ לא מוכר וחשוד.

אובילים את הביטחון בחינוך

העקרונות להדרכת כללי ההתנהגות בעת גילוי חפץ חשוד

הדרכה לכללי התנהגות בעת גילוי חפץ חשוד במהלך פעילות חינוכית (במוסד ומחוצה לו) תבוצע בהתאם להנחיות וחומרי ההדרכה המפורסמים ע"י אגף הביטחון והעקרונות הבאים:

1. במסגרת ההכשרות המקצועיות:

- א- הכשרת רכזי הביטחון במסגרת קורס/רענון רכזי ביטחון
- ב- הכשרת קב"טי מוס"ח במסגרת קורס קב"טי מוס"ח
- ג- הכשרת אחראי טיולים במסגרת הכשרתו
- ד- הכשרת מתדרכי משלחות ע"י אגף הביטחון

2. במסגרת היערכות לפתיחת שנה"ל:

- א- תדרוך רכזי הביטחון ע"י קב"ט המוס"ח
- ב- תדרוך סגלי ההוראה ע"י רכז הביטחון
- ג- תדרוך התלמידים ע"י סגל ההוראה/מנהלי מוסדות החינוך (מומלץ במסגרת כישורי חיים/שעת מחנך)

3. טיולים ופעילות חוץ בית ספרית:

- א- תדרוך אחראי טיולים ע"י רכז הביטחון
- ב- תדרוך אחראי טיולים לתלמידים, מורים ומלווים לקראת היציאה לטיולים ופעילות חוץ בית ספרית.

4. משלחות נוער לחו"ל:

- א- תדריך קב"ט מתדרך משלחות לתלמידים, מורים ומלווים לקראת היציאה למשלחת.

אובליגט את הביטחון בחינוך

העקרונות והכללים לתרגול חפץ חשוד במוסד החינוכי

יש לבצע תרגול בבתי הספר ובגני הילדים עד לא יאוחר מסוף חודש אוקטובר ע"פ המתכונת הבאה:

בתי ספר

- א- תרגול סדר הפעולות.
- ב- משתתפים : סגל ביה"ס, מאבטח, תלמידים בהובלת רכז הביטחון.
- ג- עיתוי: בזמן הפסקה, על מנת לתרגל פינוי תלמידים ממקום למקום או לפני פתיחת הלימודים בבוקר כביכול במהלך הסריקות.
- ד- הוראות בטיחות:
  - תדרוך התלמידים
  - לוודא שאין מפגעים בחצר
  - אין לצאת מתוך מתחם בית הספר

גני ילדים

- א- להתבסס על סדר הפעולות המופיע בחזר מנכ"ל גני ילדים
- ב- משתתפים : מנהלת הגן, סייעת וקב"ט מוס"ח
- ג- **עיתוי:** בזמן סריקת הבוקר עם הגעת הילדים
- פינוי:** ממקום החפץ לנקודה אחרת בתוך מתחם הגן
- ד- **הוראות בטיחות:**
  - תדרוך הילדים והרגעתם שמדובר בתרגיל ,
  - לוודא שאין מפגעים בחצר .
  - אין לצאת מתוך מתחם הגן .

אובילים את הביטחון בחינוך

למה צריך את זה?

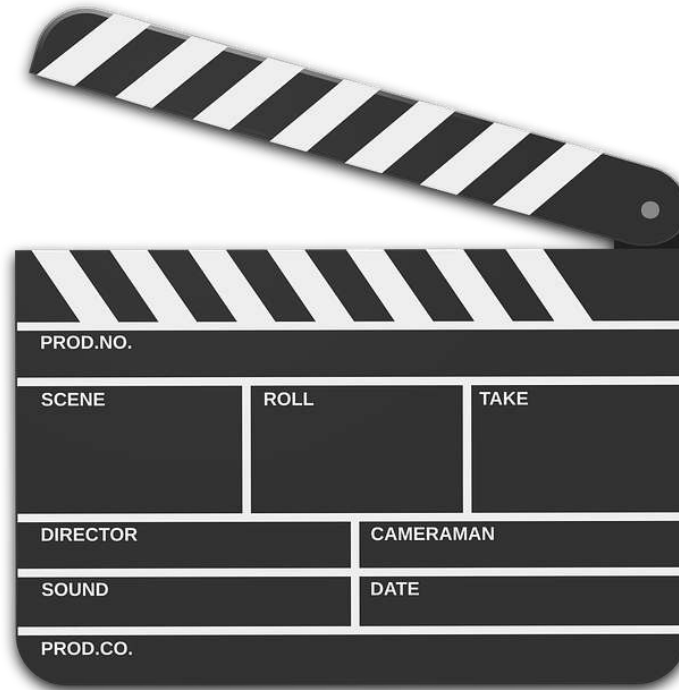

נפל של נור הטעיה אותר בבית
ספר מ.א.אשכול

נפלים ממסוקים: בעוטף
עזה נאספו יותר מ-30
נפלים של נורי הטעיה

אובדנים את הביטחון בחינוך

סרטון: רקע לחשיבות והצורך בהדרכת חפץ חשוד במוסד החינוכי

אובילים את הביטחון בחינוך

המטרה

• התלמידים:

○ יזהו חפץ חשוב

○ ידעו להגיב

○ יצמצמו סכנה

אובילים את הביטחון בחינוך

מה הוא חפץ חשוד?

חפץ מסוג כלשהו לרבות חבילה על כל צורותיה שאין ודאות לגבי תוכנו, וקיים חשד שהוא מכיל מטען חבלה או חומר נפץ וכל עוד לא אומת או הוזם החשד לגביו

אובייקט את הביטחון בחינוך

סימנים מחשידים

זמן

ללא בעלים

**רכיבים
חשמליים**

**טלפון נייד/
מכשיר קשר**

**תכולה
מוסתרת**

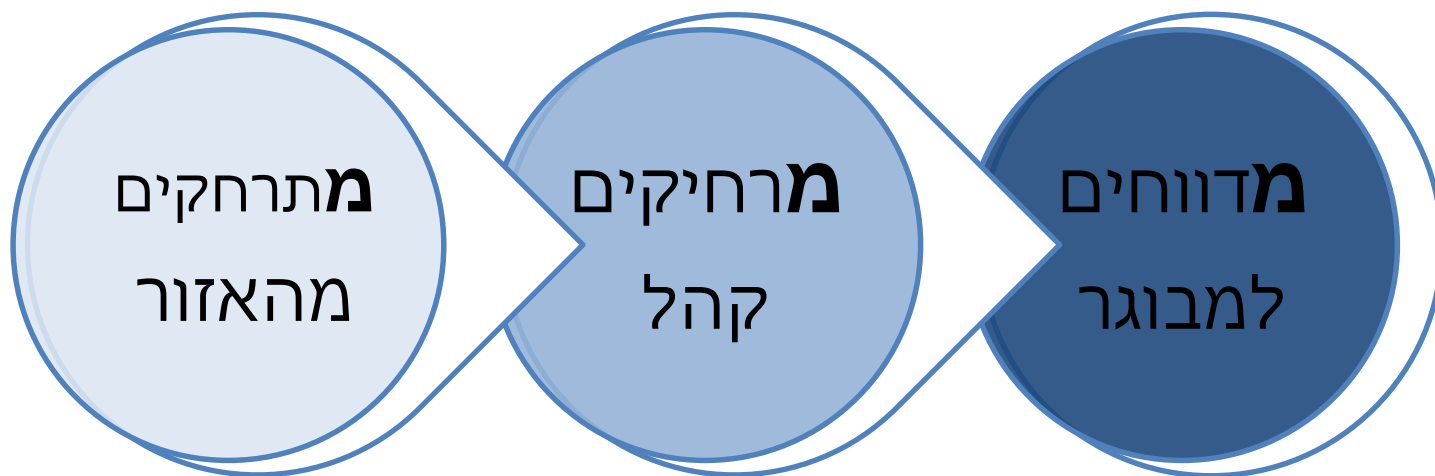

שינוי במעטפת

אובייקט את הביטחון בחינוך

התנהגות בעת גילוי חפץ חשוד

אם נתקלים באדם, בחפץ או ברכב חשודים, זכרו את שלושת הממיי"ם:

לא מספיק לשים לב לנעשה סביבנו - מחובתנו לדווח לאדם מבוגר.
בבית-הספר יש לפנות במהירות למורה או למאבטת.

אובילים את הביטחון בחינוך

מקומות הסתרה נפוצים

אריזות

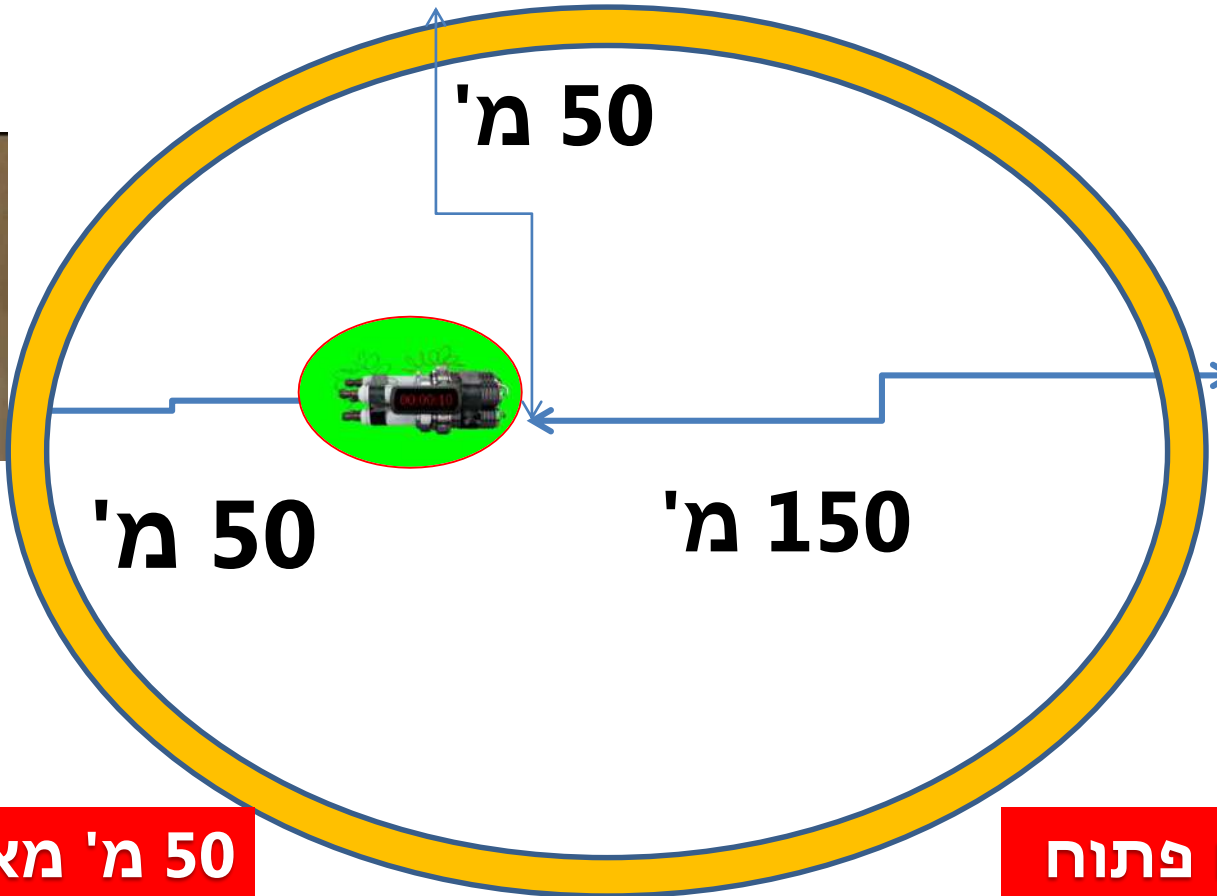
תיקים

צמחיה

אובילים את הביטחון בחינוך

טווחי ביטחון מחפץ חשוד

50 מ' מאחורי מחסה

אוביזים את הביטחון בחינוך

150 מ' שטח פתוח

עשרת הדיברות

עשה

תתרחק 50 מ'

תודיע למבוגר

תתקשר 100

מסור מיקום

תאר החפץ

אל תעשה

אל תיגע

אל תרים

אל תפתח

אל תצלם

אל תתעלם

אובילים את הביטחון בחינוך

יעדים להמצאות חפץ חשוד

שוק

רכב
ציבורי

גני
ילדים

בית
ספר

תחנת
הסעה

מסלול
טיול

מבני
ציבור

חוף
הים

אובייקט את רביטחון בחינוך

עפיפוני ובלוני טרור: חפץ חשוד

עפיפון הוא חפץ חשוד
אסור לגעת ואסור להתקרב!

מרחיקים
מתרחקים
מדווחים

על חפץ חשוד יש לדווח
לרש"צ או למשטרת ישראל

מדינת ישראל
משרד החינוך
אגף בטיחות ארצי

כרטיס מידע

זהירות! סכנה! עפיפונים ובלוני נפץ ותבערה

תושב מועצה אזורית שדות נגב בעקבות נחיתת בלוני תבערה ונפץ בחצר הבית:

"הנכדה שלי חשבה שזה משחק, צעקתי אליה שתרחק"

שימו לב:
בלוני נפץ

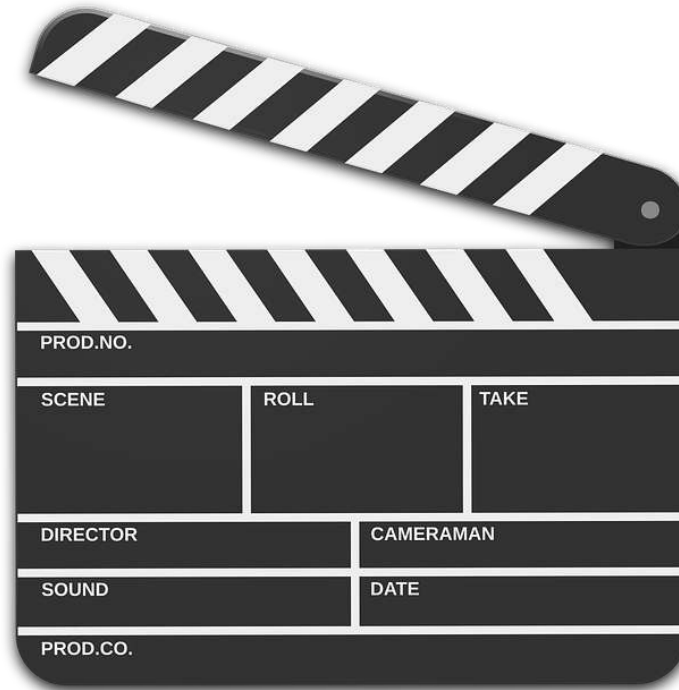

בבית הספר שבקיבוץ סעד הרים אחד התלמידים חפץ חשוד שזיהה במגרש הכדורסל והעבירו לחדר המנהל. החפץ ככל הנראה הגיע מעפיפון.

בחפץ חשוד: אסור לגעת!

אובילים את הביטחון בחינוך

סרטון: עפיון חשוד

אובילים את הביטחון בחינוך

משרד החינוך

גני ילדים

יש לפעול ע"פ חוזר מנכ"ל גני ילדים, נוב' 2016 סעיף 3 ו 4

<http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Applications/Mankal/EtsMedorim/5/5-3/HoraotKeva/K-2016-3-I-5-3-69.htm>

מובילים את הביטחון בחינוך

אגף בכיר לביטחון שעת חירום ובטיחות סביבתית

גני ילדים: על פי חוזר מנכ"ל

התנהגות בעת
גילוי חפץ חשוד
בעת סריקה

- הרחקה
- דיווח משטרה
- סיוע בהורים

התנהגות ילדים
בעת גילוי חפץ
חשוד

- מחסה
- פינוי מהגן
- דיווח
למשטרה

תרגיל חפץ
חשוד

- כולל פינוי
מהגן ע"י גננת
אוק

אחריות

- סייעת
- (גננת מאבטח)

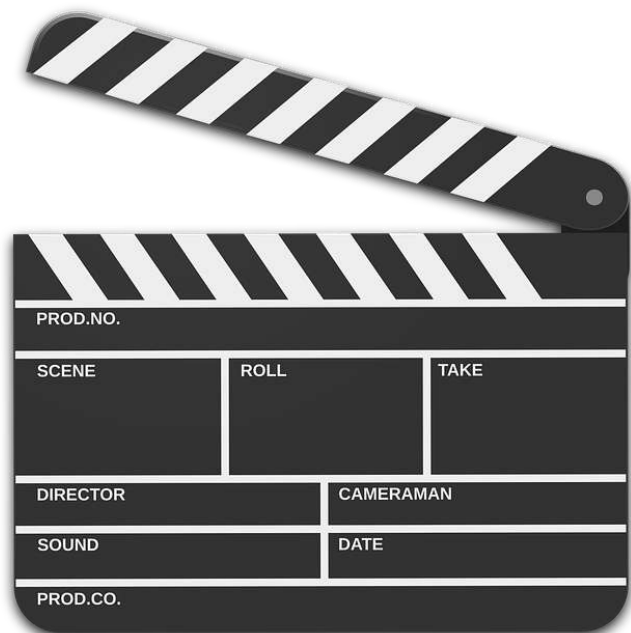
השיטה

- סריקת
בוקר/צהרים/
סיום
- לפני הגעה
/הוצאה/
פיזור/

[חוזר מנכ"ל גני ילדים ביטחון נובמבר 2016](#)

אובליים את הביטחון בחינוך

- יש לבקש ממנהלת הגן לשוחח עם הילדים בתחילת השנה, לתווך נכון ולהזהיר מפני הסכנות בחפץ חשוד

סרטון השראה למנהלת הגן: ילדי גן משוחחים עם מנהלת הגן על חפץ חשוד

<https://www.youtube.com/watch?v=ISptehHW5vM&feature=youtu.be>

אובילים את הביטחון בחינוך

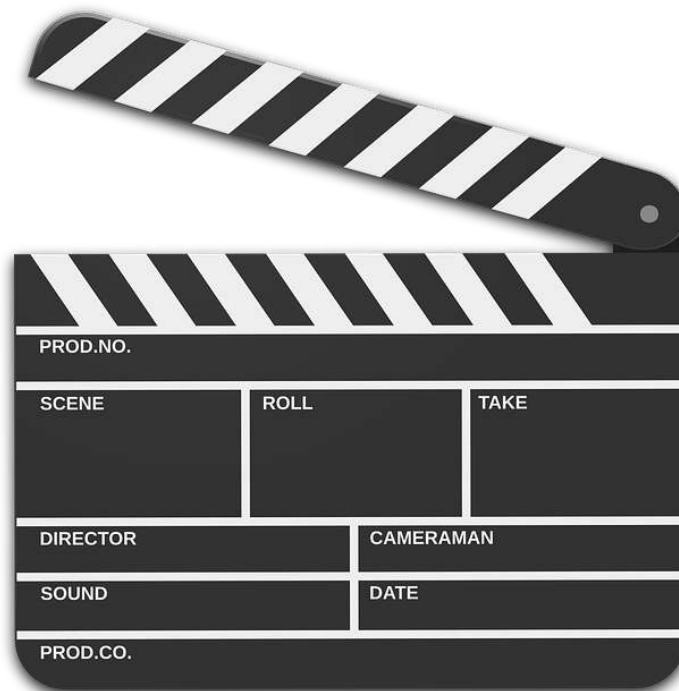
משרד החינוך

בתי ספר

יש לפעול ע"פ חוזר מנכ"ל ביטחון, אוק' 2012
5.3-59 נוהלי ביטחון בבתי הספר – התנהגות בעת אירוע חירום בשעת רגיעה

<http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Applications/Mankal/EtsMedorim/5/5-3/HoraotKeva/K-2013-2-1-5-3-59.htm>

מובילים את הביטחון בחינוך

סרטון השראה למנהלת ביה"ס ורכז הביטחון: תלמידים נזהרים מחפץ חשוד בשטח ביה"ס

אובילים את הביטחון בחינוך

תרגיל עירנות למאבטח: מודל גנרי

המטרה: בחינת המוכנות, ידע המקצועי, התגובה, ממשקי עבודה, פעילות בהתאם להנחיות ונהלים ופערים באירוע חפץ חשוד.

השיטה

תרגיל פתע באמצעות הנחת
"חפץ חשוד"

היעד

מסלול הסריקה של המאבטח

בטיחות

ראה מודל תיק
תרגיל

לו"ז

פתיחת שנת
לימודים

פיקוח

תצפית
צילום

תחקיר
הפקת לקחים

אובייקט את הביטחון בחינוך

רכב חשוד

התנהגות באירוע חבלה

מובילים את הביטחון בחינוך

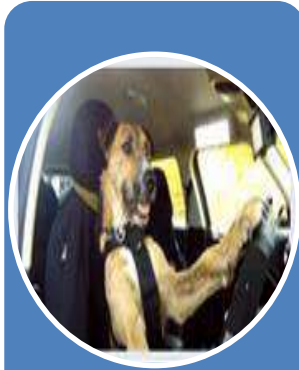
סימנים מחשידים

צווד
ברכב

משקל
יתר

נהג
חשוד

מקום
חריג

רכב לא
מוכר
באזור

חונה
זמן
ממושך

מקום, סוג, צבע, מספר לוחית הרישוי

אוביון את רביטחון בחינוך

כללי התנהגות

ניסיון איתור בעלים

- בדיקה בסביבה הקרובה

הודעה למשטרה

- סימנים מחשידים
- סוג רכב
- מיקום
- צבע

הרחקה

- הרחקת קהל עד הגעת משטרה

אובילים את הביטחון בחינוך

נפל חשוד

התנהגות באירוע חבלה

מובילים את הביטחון בחינוך

מה הוא נפל תחמושת?

נפל תחמושת הוא פריט תחמושת שלא התפוצץ ומכיל

חומר נפץ

נפל תחמושת עלול להתפוצץ בכל רגע

אובילים את הביטחון בחינוך

תחמושת נפוצה

רימוני עשן

רימוני רסס

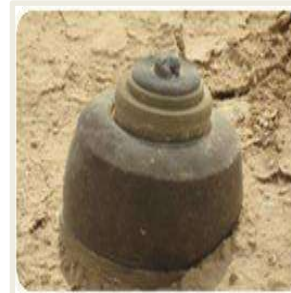
פצת מרגמה

פגז תותח

מוקש

אוביאם את הביטחון בחינוך

נפלים נפוצים

רימון

פגז

מרגמה

מוקש

כדורי ירי

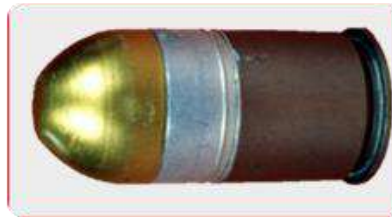
פצצות תאורה

אובדנים את הביטחון בחינוך

שטחי אש

אסור לרדת מהכביש

סכנת נפלים

סכנת ירי

אוביזים את הביטחון בחינוך

קיים מערך שיעור למגזר הבדואי

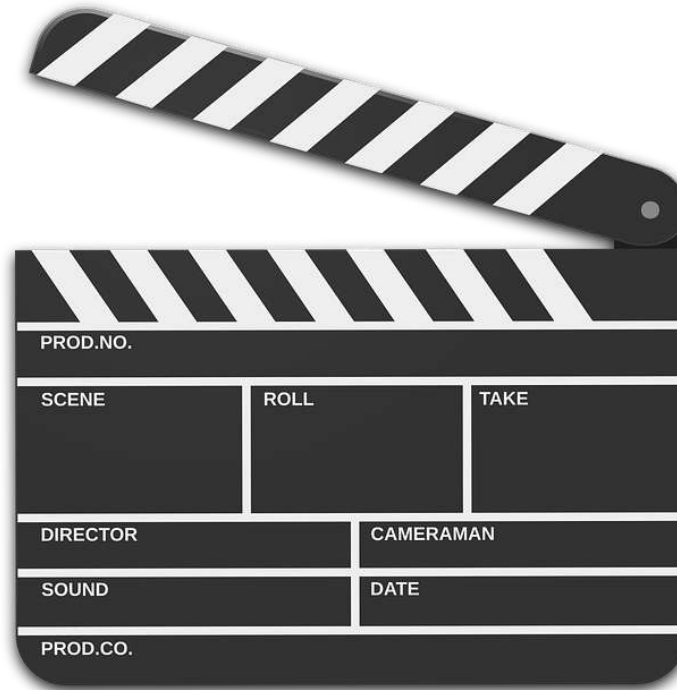
מקרה מהשטח

**ילד מצא נפל והביא אותו לביתו
"היה מזל גדול"**

אובילים את הביטחון בחינוך

סרטון: פציעה מנפל באלעד

אובילים את הביטחון בחינוך

מוקשים

התנהגות באירוע חבלה

מה הוא מוקש?

מוקש הוא מיכל בתוכו חומר נפץ.
המוקש מתפוצץ בהפעלת לחץ על מנגנון ההפעלה

אובילים את הביטחון בחינוך

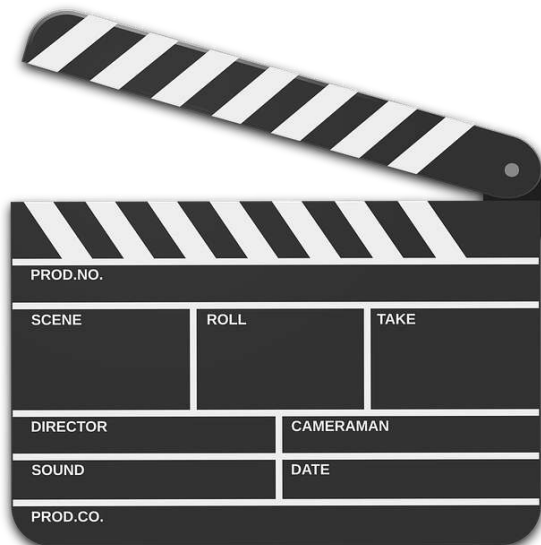
שילוט שדה מוקשים

מידע ואזהרות למטיילים – הרשות לפינוי מוקשים, משרד הביטחון

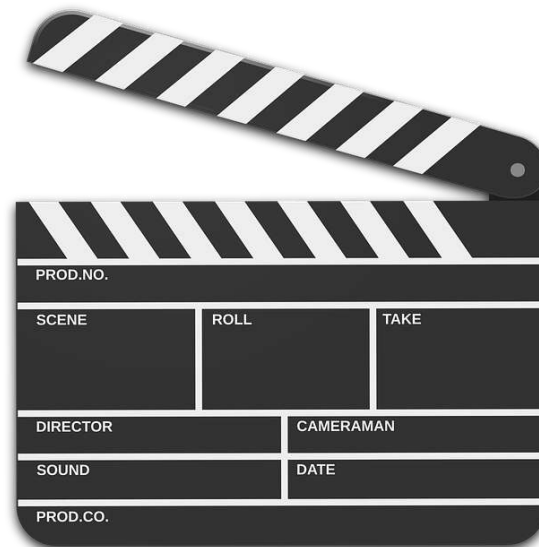
אובילים את הביטחון בחינוך

<https://www.youtube.com/watch?v=DrWjuAR-lho&feature=youtu.be>

גרסה בעברית

<https://www.youtube.com/watch?v=pWn6yd7WVtE>

גרסה בערבית

סרטון: הרשות לפינוי מוקשים

אובילים את הביטחון בחינוך

משרד החינוך

סיכום

כיצד עלינו להתנהג?

מובילים את הביטחון בחינוך

אגף בכיר לביטחון, שעת חירום ובטיחות סביבתית

סיכום סדר פעולות עם זיהוי חפץ חשוד

שלב ראשון ומייד

- ◀ לא לגעת
- ◀ להתרחק מיד
- ◀ להודיע ולהזהיר את החברים/אחרים.
- ◀ להרחיק אותם רחוק ככל הניתן (לפחות 50 מטר)

שלב שני

- ◀ לדווח למבוגר אחראי/מאבטח/הורה/מורה.
- ◀ למסור תיאור מדויק עד כמה שניתן
- ◀ להישמע להוראות המבוגר האחראי

אובילים את הביטחון בחינוך

הנחיית התלמידים

מומלץ! לומר זאת בקול רם ביחד עם כל הילדים בכיתה

מתרחקים

מרחיקים

מדווחים

אובילים את הביטחון בחינוך

משרד החינוך

הוראות משטרת ישראל:

חפץ, חשוד, תחמושת עזובה, שדה מוקשים

נספח למצגת

מקור הסמכות המקצועית לתכני המצגת היא משטרת ישראל

אובילים את הביטחון בחינוך

מקרים של חפץ חשוד

- במקרה ונתקלת בחפץ כזה אין לגעת בו או להזיזו, בשום צורה ואופן.
- במידה ומדובר בחפץ ממולכד, הוא עלול להתפוצץ ברגע.
- יש להזעיק מיד את המשטרה. יש למסור למשטרה את המיקום המדויק של החפץ ואת תיאורו.
- אין להתקרב לחפץ החשוד ויש לצמצם התקהלות סביבו, אם נוצרה כזו.
- התרחק מן החפץ החשוד, הזהר עוברים ושבים ובקש אף מהם להתרחק מן החפץ.

אובילים את הביטחון בחינוך

מקרים של תחמושת עזובה

- חל איסור חמור לטפל בכל צורה ואופן בתחמושת שנמצאה נטושה בשטח.
- אין להזיז, לנסות לפוצץ או להצית אותה! היא עלולה להתפוצץ בכל רגע. יש להתרחק ממנה מיד ולהזהיר אחרים, העוברים או עומדים בקרבת מקום.
- יש להודיע מיד למוקד 100 של המשטרה.
- יש למסור למשטרה את המיקום המדויק של התחמושת, ואם ניתן - למסור תיאור מדויק של סוג התחמושת, גודל, צורה, צבע וכו', על מנת שחבלני המשטרה יוכלו להצטייד באמצעים המתאימים לטיפול בה.

אובילים את הביטחון בחינוך

מקרים של מוקשים

- אזורים המסומנים כאזורים ממוקשים, מחייבים התנהגות זהירה.
- טייל ברחבי הארץ, אך הקפד לצעוד רק בשבילים מסומנים ולא לסטות מהם בשום מקרה ואף לא לרגע.
- מוקשים רבים שלא נמצאו ולא פונו נמצאים עדיין באתרים שונים ולאורך הגבולות.
- יש לשים לב לשלטי האזהרה ולנהוג בהתאם. יש לזכור שרק חבלן משטרתי מיומן יכול לטפל בתחמושת שנמצאה בשטח.

אובילים את הביטחון בחינוך

